

MIJN EERSTE KEER!

door drs. Claudia Verhoeff – Dierenartsenpraktijk Alkmaar Noord

Mijn hart klopt in mijn keel. Het klamme zweet breekt me op de meest onverwachte momenten overal uit. Ik heb een enorm opgejaagd gevoel en kan geen twee tellen ergens rustig zitten. Mijn hormonen gieren door mijn lijf en ik barst werkelijk van de energie. Ik voel me gelukkig en hyperactief. Hoewel ik heel goed eet ben ik ineens kilo's afgevallen. Mijn pupillen zijn bijna de hele dag groot en hoewel je het misschien niet goed bij me kunt zien moet ik de hele dag blozen. Ik heb slapeloze nachten en grote concentratieproblemen. Ik ben vaak zenuwachtig, heb knikkende knieën en de hele dag zin om het uit te krijsen. Jawel: ik ben een kat met een te snel werkende schildklier.

Neusje, een lief zwerfkatertje van Stichting Zwerfdier, het kattenasiel van Alkmaar, staat vanochtend ingeroosterd op het operatieprogramma voor het verwijderen van een schildklier. Ik lees zijn verhaal op de patiëntenkaart: "Ik woon voor de tweede keer bij Stichting Zwerfdier in Alkmaar. Ik ben Neusje, een donker cyprese gecasteerde kater met witte plekje waaronder een wit plekje op mijn neus. Ik ben geboren in 2001 of daaromtrent, ik weet het niet precies. Ik woonde in een groep van vijf straatkatten en wij kregen verzorging van een lieve mevrouw. In 2010 kon zij niet meer voor ons zorgen. Wij zijn naar Stichting Zwerfdier gebracht. Wij kropen dicht tegen elkaar aan en we bliezen lelijk naar alle mensen die naar ons kwamen kijken. Ik ben als eerste uit mijn groep aan mijn verzorgers gewend. Ik werd een lieve

aanhankelijke sociale knuffelkater en ik liet mij makkelijk optillen. Ik mocht in een huisje gaan wonen. Na enkele maanden schreven mijn baasjes naar de Stichting dat ze heel blij met mij waren. Ik was de speelmaat van hun jonge zoon en ze hadden nooit eerder zo'n lieve sociale kat gehad. Hah, ik ben best trots op deze complimenten. Maar in 2015 namen ze een hond in huis. Ik zag die hond niet zitten en ik ging in huis plassen. Mijn baasjes hebben de knoop doorgehakt en mij teruggebracht naar Stichting Zwerfdier.

In 2010 was ik een grote stevige kater. Nu ben ik ingekrompen tot een klein mager katertje. Er is vast iets aan de hand met mij en dat gaan de mensen nu uitzoeken. Ik wacht de resultaten van het onderzoek even af. Als je mij in huis wilt nemen, weet dan dat ik nog steeds de lieve vrolijke aanhankelijke knuffelkater Neusje ben. En ik ben gek op lekkere hapjes zoals vis of een stukje kip."

Het resultaat van het onderzoek is inmiddels bekend. Neusje lijdt aan een te snel werkende schildklier. Dit is een veel voorkomende kwaal bij katten van tien jaar en ouder en wordt in de meeste gevallen veroorzaakt door een goedaardige zwelling van de schildklier die ongeremd schildklierhormoon produceert. Bij een teveel van dit hormoon verbrandt het lichaam meer dan de kat kan eten. De kat zal dus vermageren. Alle organen werken dan te hard. Dieren met deze ziekte hebben daarom vaak een bonzend hart en diarree. Andere verschijnselen van een schildkliervergroting bij de kat zijn: veel eten, vermageren en vaak braken. De meeste katten drinken veel meer dan voorheen

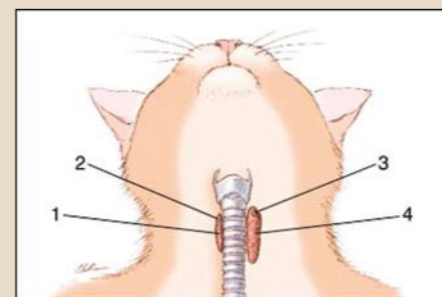
en ze zijn soms actiever dan normaal, zodat de eigenaar nog geen vermoeden van ziekte heeft. Normaal is de schildklier niet voelbaar, maar als deze vergroot is meestal wel. Bij twijfel kan bloed afgenomen worden om onderzocht te worden op een overmaat aan schildklierhormoon. De nierfunctie wordt ook gecontroleerd, omdat een te hard werkende schildklier een slechte nierfunctie kan maskeren. Als de kat niet behandeld wordt, zal het dier steeds verder vermageren en verzwakken. Ook het hart kan het opgeven. Op den duur zal het dier aan de gevolgen overlijden. Gelukkig is deze aandoening goed te behandelen. Dat kan op vier manieren: met schildklierhormoonremmers, door middel van een operatie, met een speciaal dieetvoer dat weinig jodium bevat of met radioactief jodium.

Neusje zal geopereerd worden. Katten hebben twee schildklieren: een linker en een rechter. De kat kan één vergrote schildklier hebben. Deze wordt verwijderd waarbij altijd geprobeerd wordt om de bijschildklier te laten zitten. Deze is namelijk belangrijk voor de kalkstofwisseling van de kat. De tweede schildklier kan later (soms na een paar maanden en soms pas na een paar jaar) weer dezelfde problemen veroorzaken. Dan kan een tweede operatie noodzakelijk zijn maar ook dan geldt opnieuw dat de kat in verder goede conditie moet zijn. De kat kan ook twee vergrote schildklieren hebben. Soms worden deze allebei verwijderd. Meestal zullen we echter voorstellen om de kat in twee sessies te opereren met zes weken tijd ertussen. De kans is dan groter dat er minimaal één bijschildklier goed blijft werken.

Om te kunnen zien of de kalkstofwisseling van de kat

goed verloopt, wordt na de tweede operatie het kalkgehalte van het bloed bepaald. Hiervoor wordt aansluitend aan de operatie en de dag na de operatie bloed geprikt.

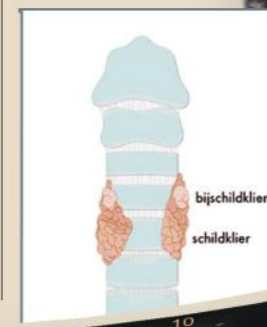
Ik haal Neusje uit zijn kooi en wordt spinnend begroet. Het magere lijfje strijkt voortdurend langs mijn armen terwijl ik het spuitje met narcosemiddel vul. Het lukt me meestal wel om de injectie bijna pijnloos in de rugspier te prikken maar dat ik daarna nog een kopje krijg maak ik zelden mee. Het duurt niet lang voordat Neusje in dromenland verkeert. De keelstreek wordt geschoren, gewassen en ontsmet en omhoog geduwd door middel van een kussentje. In de OK krijgt Neusje zuurstof toegediend, want een hartje van een schildklierpatiënt heeft vaak al een tijdje onder hoogspanning moeten werken. Mijn hart klopt in mijn keel. Het klamme zweet breekt me op de meest onverwachte momenten overal uit. Ik ben een beetje zenuwachtig en heb licht knikkende knieën. Jawel: ik ben de dierenarts

vergrote schildklier kat
1 = normaal, 4 = vergroot, 2 en 3 = bijschildklier

die voor het eerst een te snel werkende schildklier zal verwijderen. Deze bijzondere operatie werd in onze praktijk altijd door mijn zeer ervaren collega uitgevoerd. Het afgelopen jaar heb ik alle schildklieroperaties bijgewoond en me gisteren nog eens extra goed in de literatuur verdiept. Een operatie in zo'n precair gebied waar veel belangrijke bloedvaten en zenuwen lopen vind ik best spannend. Zal ik de bijschildklieren goed herkennen? Dat zijn twee piepkleine roze orgaantjes, ééntje zit aan de bovenkant van de schildklier op het kapsel en de andere aan de onderkant in het kapsel. Het is belangrijk dat ze gespaard blijven. En zal ik niet de belangrijke zenuw die over de schildklier loopt raken...? Voorzichtig start ik en snijd de huid in. Ik spreid het tangetje tussen de onderliggende spierlaagjes en dan zie ik het bruine korrelige weefsel van de schildklier naast de luchtpijp al liggen. Ik probeer de vergrote schildklier beter in beeld te brengen door de onderkant een beetje naar boven te duwen. Dan zie ik over de lengte van de schildklier een heel dun wit

strengetje lopen: de nervus vagus, de belangrijke zenuw! Als ik het kapsel van de schildklier open kan ik de zenuw met het kapsel voorzichtig naar de tegenoverliggende zijde schuiven zodat ik er niet te dichtbij hoef te komen. Vanaf deze kant probeer ik het kapsel verder naar boven van de schildklier af te schuiven. En dan: zie ik de bijschildklier roze en loobig liggen. In gedachten maak ik een vreugdedansje, want bij alle schildklieroperaties die ik tot nu toe heb bijgewoond was deze zelden zo duidelijk zichtbaar. Vrij snel daarna ontstaat onvermijdelijk een kleine bloeding als het bloedvatje van de schildklier afgebonden wordt. Uiteindelijk lukt het me om de schildklier te verwijderen. Het overgebleven deel van het kapsel samen met de bijschildklier fröbel ik weer terug naast de luchtpijp. Vervolgens neem ik een kijkje aan de andere kant van de luchtpijp en zie dat de tweede schildklier ook aan de grote kant is. Ik hecht de beide spierlaagjes weer netjes bij elkaar. Daarna volgt het onderhuidse vetlaagje en vervolgens de huid. We koppelen Neusje af van alle apparatuur, maken de wond schoon en plaatsen hem in de zuurstofkooi waar hij rustig bij kan komen van mijn chirurgische hoogstandje. Na een klein half uurtje tilt hij zijn magere koppie op, zucht even diep en doet zelt vervolgens nog even verder. Daarna ben ik degene die opgelucht adem haal. Hij heeft het overleefd, mijn schildklieroperatiepatiënt heet Neusje en hij was mijn eerste keer!!

